

ሚንስተሪ ፍትህ ዩናይትድ ስቴትስ
ቤት ጽሕፈት ፌዴራል መርመራ

መምርሒ መልሶ-ግብረ ምፍርራሕን ታህዲድን

ብአካል ምፍርራሕ

ብአካል ዝግበር ምፍርራሕ ምስዘጋጥም ፣ እቲ ዘፈራርሕ ሰብ ኣብ ጥቓኹም ምስዝኸውን ብሰንኩ ኸአ ኣዝዩ ኣስጋኢ ንዝኸነ ሓደጋ እንተተቃላእኩም እዩ ። ሰለስተ ኣማራጺታት ኣለውኹም፡

- 1. ህይሙ፡** መህይሚ መንገዲ ኣለልዩ። ኣብ ምህዳም ከዝሕሉኹም ዝኸእከሉ ኣቕሑት ደርብዩ። እንተጥሑም ንኸልኣት ሰባትውን ንኸሃድሙ ሓግዝዎም። 911 ደውሉ።
- 2. ተሓብኡ፡** ካብቲ ኣስጋኢ ሓደጋ ንምእላይ ተሓብኡ። ማዕጻታት ዕጻዉ ወይ ከአ መእተዊታት ዓግቱ። ክሳብ እቲ ምፍርራሕ ዘብቅዕ ተለፎንኩም ስቕ ኣብሉ (ቫይብረት ኣጥፍኡ) ብስቕታ ተጸበዩ።
- 3. ተቓለሱ፡** ቃልሲ፣ ንሕይወትኩም ኣዝዩ ዘስግእ ሓደጋ ምስዝህሉ ጥራይ ዝውሰድ ናይ መወዳእታ ስጉምቲ ክኸውን ይግባእ። ነቲ ኣስጋኢ ሓደጋ ከምዝለምስ ግበሩ። ብዝከአለኩም መጠን ሓያል ኣካላዊ መጥቓዕቲ ተጠቐሙ።

ብዘረባ ዝግበር ናይ ኣካል ምፍርራሕ ነቲ ግዳይ ኣብ ህጹጽ ሓደጋ ዘዩዎዎኹ ወይ ድሒሩ ክትግበር ዝተወጠነ ታህዲድ እዩ።

- ነቲ ምፍርራሕ ከምዝተሓላለፎ ጌርኩም ጽሓፍዎ ወይ ቅድሒዎ።
- ብዝከአለኩም መጠን ነቲ ምፍርራሕ ዝገበረ ሰብ ዝገልጹ ብዙሓት ዝርዝራት መዝግቡ፡ ስም፣ መልክዕ፣ ሕብረ-ቆርበት፣ ጾታ፣ ቁመት፣ ሚዛን፣ ሕብረ-ጨጉሪን ዐይንን፣ ድምጺ፣ ክዳውንቲ፣ ወይ ካልኣት ፍልይ ዝበሉ መለለዩ ረጃሒታት።
- ነቲ ምፍርራሕ ንኣኸባር-ሕጊ ሪፖርት ግበርዎ።

ብተለፎን ምፍርራሕ

እዚ ዓይነት ምፍርራሕ ብተለፎን ዝመጽእ ምፍርራሕ እዩ። እቲ ምፍርራሕ ኣብ ቀረባ እንተዘይኮይኑ ወይ ንዓኹም ወይ ንኸልኣት ኣዝዩ ኣስጋኢ እንተዘይኮይኑ፣ ብዝከአለኩም መጠን ብዛዕባ እቲ ደዋል-ስልኪን ምፍርራሕን ብዙሕ ሓበሬታ ኣክቡ።

- ብህድኣት ተጸበዩ፣ ተለፎን ኣይትዕጸዉ።
- ንደዋል-ስልኪ ክሳብ ዝከአል ኣብ መስመር ኣጽንሕዎ፣ ነቲ ምፍርራሕ ንምግምጋም ዝጠቐም ሓበሬታ ካብኡ ንምርካብ ፈትኑ። በዚ ሓበሬታ መሰረት እቲ ምፍርራሕ ፍሉይ፣ ግብራዊ ዝኸነ ወይ ንዓኹም ወይ ንኸልኣት ሰባት ቅጽበታዊ ሓደጋ ዘለዎ ምኃንን ዘይምኃንን ገምግሙ።
- ዝከአል እንተኾይኑ፣ ጥቓኹም ንዘለዉ ኸልኣት ሰባት ኣድሚጾም ንኣኸባር-ሕጊ ንኸሕብሩ ምልክት ሃብዎም።
- ኣብ መስኮት ተለፎን ንዝርአ ኩሉ ሓበሬታ ቅድሕዎ ።
- እቲ ምፍርራሕ ዝተገልጸሉ ቃላት ብትኽክል መዝግብዎ።
- ዝከአል እንተኾይኑ ነቲ ደወል ስልኪ ዘረብኡ ቅድሕዎ።
- ምስ ሰራሕተኛ ኣኸባር-ሕጊ ብዝርዝር ንምዝርራብ ቅርባት ኩኑ።

መልእኽቲ ምፍርራሕ ብኤለክትሮኒክስ

መልእኽቲ ምፍርራሕ ኤለክትሮኒክስ ብቐጥታ ብሚሰጂንግ፣ ብኢሜል፣ ወይ ሶሺያል ሚዲያ ዝመጽእ ምፍርራሕ እዩ። ተቐባል መልእኽቲ ነቲ ናይ ምፍርራሕ ጠለብ ምስዘዩማልእ፣ እዚ ምፍርራሕ ከም ምቕላዕ-ታህዲድ ወይ ካልኣት ኣሉታዊ ሳዕቤናት ከጠቓልል ይኸእል።

- ካብ ዘይትፈልጥዎ ሰብ ዝስደድ ናይ ኤለክትሮኒክስ መልእኽቲ ወይ ምስኡ ዝለገበ ጽሑፍ ወይ ስእሊ ኣይትኸፈቱ።
- ምስ ዘይትፈልጥዎም ወይ ዘይተዐደሙ ሰባት ብሶሺያል ሚዲያ ርክብ ኣይትግቡሩ።
- መከላኸሊ ድሕነት ኮምፒተርኩም ኣብ ዝለዐለ ደረጃ-መከላኸሊ ከምዝኸነ ኣረጋግጹ።
- **ምፍርራሕ ኤለክትሮኒክስ ምስዝመጸእኩም፡**
  - ነቲ መልእኽቲ ኣይትደምስስዎ። ብፎረንሲክ/ሳይንሳዊ መርመራ ኣገዳሲ ዝርዝራት ንምቕላዕ ክጠቐም ይኸእል እዩ።
  - ነቲ መልእኽቲ ኣብ ኮምፒተር ከፊትኩም ግደፍዎ።
  - ብቕልጡፍ ንኣኸባር-ሕጊ ሓብሩ።
  - ኣርእስቲ፣ ዕለትን ሰዓትን ናይቲ መልእኽቲ ሓትምዎ፣ ሰኣልዎ፣ ወይ ቅድሕዎ።
  - ንኹሉ ኤለክትሮኒክሳዊ መርትዖ ዐቅብዎ።

መጥቓዕቲ ሳይበር

መጥቓዕቲ ሳይበር፣ ንኤለክትሮኒክ መሳሪሒ ብምቁጽጻር ግላዊ ንዝኸነ ሓበሬታ ከቃልዕ ይኸእል እዩ።

- ጽኑዕ ቃለ-ምስጢር (ፓስወርድ) ተጠቐሙ። ኣብ ዝተፈለገዩ ዌብሳይታት ሓደ ዓይነት ፓስወርድ ኣይትጠቐሙ።
- ጸረ-ቫይረስ ከምኡውን ጸረ-ማልዌር ዝኸኑ ኣውቶማቲክ ዝሰርሑ መከላኸሊ ፕሮግራማት ተጠቐሙ።
- መመሓዮሺ ሲስተም ወይ ሶፍትዌር ምስዝርከብ ብቕልጡፍ ተጠቐሙሉ ።
- ሓቀኛ መንነት ንምርግጋጽ ክልተኣዊ-ረጃሒታት ሲስተም ተጠቐሙ።
- መረዳኢታት ኣዘውቲርኩም ዐቅቡ።
- **ግዳይ መጥቓዕቲ ሳይበር ከምዝነበርኩም ምስእትጥርጥሩ፡**
  - ኮምፒተር ሲስተምኩም ኣይትደምስሱ ወይ ኣይትቐይሩ።
  - ኣካውንትኩም ካብ ስርቂ ንምክልኻል ንፊናንስ ትካላት ብቕልጡፍ ኣፍልጥዎም ።
  - ኩሉ ፓስወርድኹም ቀይሩ ኣብ ኣካውንትኩም ንዝጠራጥሩ ተግባራት ተኸታተሉ።

ኣብ ህጹጽ ኣካላዊ ሓደጋ ምስእትርከቡ ናብ 911 ደውሉ።
ምፍርራሕ እንተኣጋጢምኩም ፣ ብኸብረትኩም ኣብ ከባቢኹም ንዝርከብ ቤት ጽሕፈት ኤፍቢኤይ (ዝርዝር ኣብ www.fbi.gov ይርከብ) ወይ ሓበሬታ ብ 1-800-CALLFBI (ወይ 1-800-225-5324) ወይ ኣብ www.fbi.gov/tips ኣቕርቡ።

ብተለፎን ወይ ብኣንላይን ስምኩም ከይረጃኹም ንኤፍቢኤይ ሓበሬታ ክትህቡ ትኸእሉ ኢኹም።

ሚንስተሪ ፍትህ ዩናይትድ ስቴትስ
ቤት ጽሕፈት ፌዴራል መርመራ

መምርሒ መልሶ-ግብረ ምፍርራሕን ታህዲድን

ታህዲድ ወይ ምፍርራሕ ምስዘጋጥመኒ ንመን ክውከስ ይኽእል? ንኣካባቢ ፖሊስ ወይ ንኤፍቢኦይ?

- እስካትኩም ወይ ካልኣት ሰባት ኣብ ህጹጽ ናይ ኣካል ሓደጋ ምስእትርከቡ፣ ንኣካባቢ ፖሊስ ኣብ 911 ደውሉ።
- ንኣኹም ወይ ንካልኣት ምስ ፌዴራል ወንጀል ዝዛመድ ምፍርራሕ እንተኣጋጢሙ፣ ንቤት ጽሕፈት ኤፍቢኦይ ኣብ (ዝርዝር www.fbi.gov) 1-800-CALLFBI (ወይ 1-800-225-5324) ብምድዋል ወይ ኣብ www.fbi.gov/tips መልእኽቲ ብምሃብ ተወከሱ። ንኣብነት፡ ምፍርራሕ ካብ ወኪል-ወጻኢ ሃገር፣ ካብ ጥርኑፍ-ወንጀል ወይ ካብ ሰራሕተኛ-መንግስቲ። ስም ምሃብ ግድነት ኣይኮነን።
- ኩሉ ምፍርራሕ፣ ንደረት መርመራ ኤፍቢኦይ ዘማልእ ኣይኮነን። እቲ ግዳይ ናትኩም ፌዴራላዊ ወንጀል ዘደግድግ ምፍርራሕ እንተኾነ እኳ፣ ንክፍሊ-ፖሊስ ኣካባቢኹም ሪፖርት ግባርዎ። ምክንያቱ፣ ናይ ኣካባቢን ናይ ስቴትን ምምሕዳራት፣ ፍሉይ ደረታት መርመራ ጡርጡር-ወንጀል ስለዘለዎም እዩ።

ኤፍቢኦይ ምሳይ ቃለ-መሕተት እንተገይሩ እንታይ ክጽበይ ይኽእል?

- ወኪል ኤፍቢኦይ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኤፍቢኦይ ወይ ኣብ ካልእ ቦታ ምሳካትኩም ክራኸብ ይኽእል እዩ።
- ኤፍቢኦይ ብዛዕባ ፈጻሚ ገበንን ብዛዕባ ዘጋጠመኩም ምፍርራሕን ብተሕ ዝርዝር ሓበሬታ ክሓትኩም እዮም።
- ካልእ ግዜ ምሳካ ምርኻብ ከድልይ ስለዝኽእል፣ ብኸመይ ከምትርከብ ወኪል ኤፍቢኦይ ክሓተካ እዮም።
- ኤፍቢኦይ ንመንነትኩምን ንዝሃብኩም ሓበሬታን ብምስጢር ክዕቅቦ ክፍትን እዩ።
- ከም ኣድላይነቱ፣ በዓል-ሞያ ግዳያት ኤፍቢኦይ ኣብቲ ቃለ-መሕተት ተረጊቡ ሓበሬታን ደገፍን ይህብ፣ ወይ ድሕሪ ቃለ-መሕተት ብተለፎን ወይ ብፖስታ ክረኽቡኩም ይኸውን።

ኣብ ምንታይ ደረጃ ምስዝበጽሐ እዩ ኤፍቢኦይ ንክሲ ዝምርምር ወይ መርመራ ዝጅምር?

- ዝኾነ ምፍርራሕ ንፌዴራላዊ ሕገ ደናይትድ ስቴትስ ዝጥሕስ፣ ከምኡውን ነቲ ግዳይ ጉድኣት ወይ ሓደጋ ዘስዕብ እንተኾይኑ፣ ኤፍቢኦይ ነቲ ምፍርራሕ ክምርምር ይኽእል እዩ።
- መንግስቲ ዩናይትድ ስቴትስ ምስ ምፍርራሕ ዝተታሕዘ ክሲ ኣብ ውልቀ ሰባት ንክቕርብ ዝድርቱ ብተሓት ረቕቲታት ኣለዉ። ንኣብነት ከም፡ ዓይነት መርትዖ፣ ክእለት ምልላይ ፈጻምቲ፣ ምልላይ ሴራ፣ ከምኡውን/ወይ ተኸእሎ ምእሳር ፈጻምቲ ውልቀ ሰባት ።

ኤፍቢኦይ መርመራ እንተጀመረ ኣነ እንታይ ክጽበይ ይኽእል?

- ኤፍቢኦይ ፌዴራላዊ ወንጀል ከምዝተፈጸመ እንተገምጋሙ፣ ወኪል/ወከልቲ ኤፍቢኦይ መርመራ ከካይዱ እዮም። ከም ኣካል ናይቲ መርመራ፣ እቶም ወከልቲ መርትዖታት ስለዝእክቡ ምሳካትኩም ወይ ምስ ካልኣት ግዳያት ዝግበር ቃለ መሕተት ዝሓወሰ ክኸውን ይኽእል እዩ።
- ብዛዕባ ዘጋጠመኩም ምፍርራሕ ኣብ ቅድሚ ፌዴራል ግራንድ ጃሪ ቀሪብኩም ንክተረድኡ ክትሕተቱ ትኽእሉ ኢኹም።
- ሙሉእ መርመራ ክካየድ እዩ። እቲ መርመራ ነዊሕ ግዜ ክወስድ ስለዝኽእል፣ ብዛዕባ ዕለታዊ ምዕባላ ናይቲ ጉዳይ ሓበሬታ ኣይትረኽቡን ኢኹም። ብዛዕባ ዐበይቲ ፍጻሜታት ከም ንማእሰርቲ ወይ ንክሲ ዝምልከቱ ሓበሬታት ንክትረኽቡ ጻዕሪ ክግበር እዩ። ብዝከኣል መጠን ፣ ኤፍቢኦይ ነዚ ሓበሬታ ቅድሚ ናብ ህዝቢ ምዝርጉሑ ክትፈልጥዎ ከምዝገብር የረጋግጽ። እንተኾነ ግን፣ ኤፍቢኦይ ነቲ መርመራ ክጎድእ ወይ ንኣክበርቲ ሕገ ኣብ ዝደዳ ሓደጋ ከውድቕ ዝኽእል ተኣፋፊ ሓበሬታ ካብ ምቅላዕ ኩሉ ግዜ ክጥንቀቕ ኣለዎ።
- ንዝተለለዩ ግዳያት ዝሕግዝ፣ ከምኡውን ከም ኣድላይነቱ ብዛዕባ ኣብ ከባቢ ዝርከቡ ሓገዛት ሓበሬታ ዝህብ ቁሩብ ናይ ኤፍቢኦይ በዓል-ሞያ ግዳያት ኣለዉ።

ብዛዕባ እቲ ዝወረደኩም ምፍርራሕን ታህዲድን ዘቕረብኩም ዝርዝር ሓበሬታ ናብ መርመራ እኳ እንተዘይበጽሑ፣ ንኤፍቢኦይ ኣብ ምፍርራሕን ታህዲድን ዝገብር ምክትታል ስለዝእክቡ ምሳካትኩም ይኽእል እዩ።

ምስ ቤት ጽሕፈት ኤፍቢኦይ ንምርኻብ ዝርዝር ናይ ከተማን ስቴትን ኣብ WWW.FBI.GOV ተወከሱ። ኣብ ህጹጽ ሓደጋ እንተኾይኩም 911 ደውሉ።